

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 12. června 2003
Č.j.: NM700/1426/2916/OIP/03

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU
NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

I. Identifikační údaje

Název záměru: Rekonstrukce výroby ftalanhydridu

Kapacita (rozsah) záměru: Zvýšení kapacity výroby ftalanhydridu z 24 000 t/r na 39 000 t/r.

Umístění záměru: kraj: Zlínský
obec: Lešná
kat. území: Mštěnovice

Obchodní firma oznamovatele: DEZA, a.s.

IČ oznamovatele: 00011835

Sídlo (bydliště) oznamovatele: Masarykova 753
757 28 Valašské Meziříčí

II. Průběh posuzování

Zpracovatel oznámení: Ing. Jana Vohralíková
Cheming, a.s.
Pernerova 168
531 54 Pardubice
osvědčení odborné způsobilosti č.j. 17321/4744/OEP/92

Datum předložení oznámení: leden 2002

Zpracovatel dokumentace: Ing. Jana Vohralíková

Datum předložení dokumentace: květen 2002

Zpracovatel posudku: Ing. Oldřich Petira, CSc
Hrubínova 1467
500 02 Hradec Králové
osvědčení odborné způsobilosti č.j. 181/OPV/93

Datum předložení posudku: duben 2003

Veřejné projednání: místo konání: Velký sál Městského úřadu Valašské Meziříčí
datum konání: 20. 5. 2003

Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti:

- Oznámení na uvažovaný záměr bylo příslušnému úřadu předloženo v lednu 2002.
- Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 31. 1. 2002.
- Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 3. 4. 2002 s následujícím závěrem:
Záměr „Rekonstrukce výroby ftalanhydridu“ naplňuje dikci bodu 7.3, kategorie I, přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. Proto bylo dle §7 citovaného zákona provedeno zjišťovací řízení, na jehož základě dospěl příslušný úřad k závěru, že oznámení zpracované dle přílohy č. 4 k cit. zákonu se nepovažuje za dokumentaci a je nutné ho dopracovat zejména s důrazem na následující oblasti:
 - problematika ovzduší a doplnění rozptylové studie podle požadavků uvedených v došlých vyjádřeních,
 - problematika hluku v souladu s požadavky v došlých vyjádřeních.
- Zpracovatel posudku byl stanoven dne 18. 7. 2002.
- Vzhledem ke skutečnosti, že ústředním a dlouhodobým problémem a.s. DEZA je zápach, který je předmětem stálých stížností místních obyvatel, byl posudek 2 krát vrácen k dopracování podmínek, které by umožnily předmětný záměr v tomto území realizovat. Konečná verze posudku byla předložena dne 10. 4. 2003.
- Závěry zpracovatele posudku:
Zpracovatel posudku po vyhodnocení dokumentace a doplňujících podkladů doporučuje příslušnému úřadu vydat souhlasné stanovisko pro realizaci záměru ve variantě navržené oznamovatelem za respektování podmínek navržených v posudku.
- Závěry veřejného projednání:
Veřejnost projevila o veřejné projednání malý zájem. Celkem bylo na veřejném projednání přítomno cca 25 osob. Občanské sdružení ve smyslu § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb. nevzniklo. Na veřejném projednání byly vlivy záměru projednány ze všech podstatných hledisek s tím, že záměr je realizovatelný za předpokladu respektování všech technických a provozních opatření k ochraně životního prostředí.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

1. Zlínský kraj

2. Obec Lešná
3. Městský úřad Valašské Meziříčí
4. Krajský úřad Zlínského kraje
5. Krajský hygienik Zlínského kraje
6. Okresní úřad Vsetín
7. Okresní hygienik Vsetín
8. Česká inspekce životního prostředí - oblastní inspektorát Ostrava
9. Česká inspekce životního prostředí - oblastní inspektorát Olomouc
10. Ministerstvo zdravotnictví
11. Ministerstvo životního prostředí – odbor ochrany vod
12. Ministerstvo životního prostředí – odbor odpadů
13. Ministerstvo životního prostředí – odbor ochrany ovzduší

III. Hodnocení záměru

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Hlavní vlivy na životní prostředí jsou soustředěny do oblasti ovzduší. Stávající jednotka na výrobu ftalanhydridu je provozována v souladu s podmínkami stanovenými pro její provoz příslušnými správními úřady.

Emisní parametry rekonstruovaného zařízení by měly být rovněž v souladu s požadavky zákona o ovzduší. Realizací záměru rekonstrukce výroby ftalanhydridu by mělo dojít k významné změně stávajících parametrů působení výrobní jednotky na životní prostředí prakticky pouze ve zvýšení emisí oxidů síry do volného ovzduší a v úplném odstranění emisí naftalenu. V bilanci emisí z celého areálu DEZA to znamená nárůst emisí oxidu siřičitého o 2,5 % a snížení emisí naftalenu o 50 % proti stávajícímu stavu. Nárůst emisí oxidů síry by měl být plně kompenzován snížením jejich emisí z teplárny tak, aby celkové množství oxidů síry emitovaných z areálu DEZA nevzrostl nad množství emitované v současné době.

Pokud se týká imisních koncentrací v okolí areálu DEZA, existuje dosud objektivním měřením nepodložené riziko, že v oblasti obce Vysoká a v některých dalších navazujících oblastech v daném směru proudění větru může v současné době docházet za mimořádně nepříznivých rozptylových podmínek k překračování nově platných krátkodobých imisních limitů pro oxidy dusíku a pro oxidy síry. Celoroční průměrné imisní koncentrace oxidu siřičitého i oxidu dusičitého vyhovují s rezervou platným limitům. Tato imisní situace v obci Vysoká by se měla realizací rekonstrukce výroby ftalanhydridu v případě krátkodobých imisních koncentrací oxidu siřičitého mírně zhoršit a v případě oxidu dusičitého mírně zlepšit. U celoročních imisních koncentrací oxidu siřičitého by se měl současný příznivý stav udržet.

U naftalenu by mělo dojít k poklesu všech průměrných imisních koncentrací v okolí areálu DEZA zhruba na čtvrtinu stávajících celoročních průměrných koncentrací. V nejvíce zatíženém referenčním bodě Bynina, to představuje naplnění vědecky stanovené referenční hodnoty pro celoživotní expozici naftalenu $3 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ přibližně ze 7 %.

Souhlas s rekonstrukcí za tohoto stavu se vydává za podmínek stanovených dále jen pro období do dalších úprav v emisní situaci areálu, kterou bude muset být dosažen soulad

s předepsanými limity imisního zatěžování okolí areálu úpravou na významněji působících zdrojích emisí oxidu siřičitého. Souhlas je vydáván zejména z důvodu, že realizací záměru dojde k eliminaci jednoho z nejdůležitějších zdrojů emisí naftalenu a z důvodu, že ani úplné odsíření spalin z výroby ftalanhydridu není pravděpodobně schopno zajistit potřebné splnění krátkodobých imisních limitů za mimořádně nepříznivých rozptylových podmínek.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Technické řešení záměru odpovídá popisu dosaženého stupně vývoje těchto zařízení podle BREF LVOC Evropských společenství.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí, včetně všech povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí:

Zvýšené emise oxidů síry z rekonstruované jednotky na výrobu ftalanhydridu budou kompenzovány snížením emisí z teplárny, kterého bude dosaženo snížením výroby páry v teplárně o množství, o které vzroste produkce páry v rekonstruované jednotce na výrobu ftalanhydridu, a záměnou části spalované dehtové směsi za spalování zemního plynu.

Zapojením odvodu vzduchu zásobníku naftalenu na spalovnu ENVIROTEC bude zcela odstraněn nejvýznamnější zdroj emisí naftalenu, působící v současné době v areálu DEZA.

Měřeními imisní situace oxidu siřičitého a oxidu dusičitého v nejvíce exponovaném referenčním bodě v obci Vysoká by měly být získány dosud chybějící objektivní podklady pro posuzování kvality ovzduší v okolí areálu DEZA.

Měřeními emisí pachu a imisní pachové situace by měly být získány dosud chybějící objektivní podklady pro posuzování tohoto parametru kvality ovzduší v okolí areálu DEZA.

Zpracování vstřícného programu snižování emisí by mělo urychlit řešení kritických oblastí působení areálu společnosti DEZA na okolí, specifikovaných příslušným orgánem ochrany ovzduší, v předstihu před zpracováním krajského programu snižování znečišťování ovzduší.

Další zásadní úpravy emisní situace v areálu DEZA budou muset nastat v návaznosti na závazný program snižování znečištění ovzduší, který vyhlásí ve lhůtách stanovených zákonem o ovzduší Krajský úřad Zlínského kraje.

Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí:

V rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí předložil oznamovatel jednovariantní řešení, příslušným úřadem vzhledem k charakteru záměru nebylo požadováno doplnění variant.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

V rámci předkládaného záměru obdržel příslušný úřad celkem 11 vyjádření k dokumentaci. Jednalo se o vyjádření dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků. Příslušný úřad neobdržel žádné vyjádření občanů, občanských sdružení nebo iniciativ.

Veškerá vypořádání připomínek vzešlých z obdržených vyjádření jsou komentována v části V. předkládaného posudku a všechny oprávněné požadavky vyplývající z těchto vyjádření byla buď zpracovatelem posudku komentována, respektive ve formě podmínek navržena do stanoviska příslušného úřadu.

Vypořádání vyjádření k posudku:

Příslušný úřad obdržel k posudku celkem 7 vyjádření. Připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vypořádány na veřejném projednání a oprávněné požadavky zapracovány do podmínek stanoviska.

Stanovisko:

Na základě dokumentace, popřípadě oznámení, posudku, veřejného projednání podle § 9 odst. 9, vyjádření k nim uplatněných a doplňujících informací vydává Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), **z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí**

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k záměru

„Rekonstrukce výroby ftalanhydridu ”

s tím, že níže uvedené podmínky tohoto stanoviska budou respektovány v následujících stupních projektové dokumentace stavby a zahrnuty jako podmínky návazných správních řízení.

Doporučená varianta:

Na základě závěrů posudku, veřejného projednání a doplňujících informací se k realizaci doporučuje varianta popsána v dokumentaci a posudku při splnění následujících podmínek.

Podmínky souhlasného stanoviska:

Pro fázi přípravy:

1. Společnost DEZA, a.s., připraví a předá Krajskému úřadu Zlínského kraje, jako příslušnému orgánu ochrany ovzduší, ještě před vydáním správních rozhodnutí o souhlasu s rekonstrukcí výroby ftalanhydridu písemný závazek o tom, že v přechodném období od zahájení provozu rekonstruované výroby ftalanhydridu do získání integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, nezvýší celkové emise oxidů síry ze zdrojů v areálu DEZA nad úroveň emisí roku 2002.
2. Společnost DEZA, a.s., zajistí na své náklady kontinuální měření imisních koncentrací oxidu siřičitého a oxidu dusičitého v obci Vysoká. Měření bude provedeno způsobem a metodami stanovenými právními předpisy pro měření kvality ovzduší pro potřeby rozhodování příslušných správních úřadů. Metodika měření musí umožnit vyhodnocování

průměrných jednohodinových, celodenních a celoročních koncentrací. Měření budou zahájena v době do poloviny roku 2003 a budou probíhat nejméně do doby získání integrovaných povolení pro celý areál DEZA. Výsledky měření za každý měsíc bude společnost DEZA, a.s., v následujícím měsíci předávat Krajskému úřadu Zlínského kraje, OI ČIŽP Ostrava a příslušnému orgánu hygienické služby.

3. Společnost DEZA, a.s., zajistí na své náklady výpočet rozptylové studie pro SO₂ (hodinové koncentrace) pomocí upravené metodiky SYMOS'97 (verze 2003) a výsledky předá Krajskému úřadu Zlínského kraje, OI ČIŽP Ostrava a příslušnému orgánu hygienické služby.
4. Podmínky pro monitorování imisní situace na Vysoké a zpracování plánu snížení emisí:
 - a) Monitoring na Vysoké provozovat od 2. poloviny roku 2003 do doby získání kolaudačního rozhodnutí na stavbu rekonstrukce výroby ftalanhydridu - podmínka bude zahrnuta do rozhodnutí o vydání povolení k umístění a povolení stavby dle §17 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší.
 - b) Zpracovat **Plán snížení emisí**, který bude předložen Krajskému úřadu Zlínského kraje v rámci povolení dle §17 odst.1 písm. d) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, k uvedení stavby do zkušebního provozu. Plán bude zahrnovat:
 - **samoregulaci zdrojů** znečišťování ovzduší provozovaných společností DEZA, a.s., v závislosti na výsledcích imisního monitoringu na Vysoké. Samoregulace bude volena tak, aby nedocházelo ke zhoršování imisních koncentrací jiných škodlivin a imisní koncentrace SO₂ v jiných lokalitách.
 - **plán opatření ke snížení emisí SO₂**, který musí obsahovat časový harmonogram opatření na významných emisních zdrojích v areálu DEZA tak, aby ještě před fází trvalého provozu rekonstruované výroby ftalanhydridu, byla tato opatření, zajišťující dodržování imisního limitu SO₂, provedena (předpokládá se plnění úrovně imisního limitu SO₂ platného od 1. 1. 2005). V důsledku realizace tohoto plánu nesmí docházet ke zhoršování imisních koncentrací jiných škodlivin a v jiných lokalitách.
 - **rozptylovou studii**, která bude vyhodnocovat vliv opatření ke snížení emisí SO₂ na dodržování imisního limitu.

V případě, že bude vydáno integrované povolení před uvedením stavby rekonstrukce výroby ftalanhydridu do zkušebního provozu (integrované povolení nahradí tím povolení dle §17 odst. 1 písm. d) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší) budou podmínky a) a b) tohoto bodu zahrnuty do tohoto integrovaného povolení.

Podmínky tohoto bodu platí i pro sníženou kapacitu výroby proti projednávané kapacitě výroby ftalanhydridu 39 900 t/rok. (DEZA, a.s., se tím připravuje na realizaci maximální kapacity v souladu s projednávaným procesem EIA).

5. Společnost DEZA, a.s., v průběhu roku 2003 na své náklady zpracuje návrh a zahájí studie měření pachových emisí a imisí pocházejících z areálu DEZA. Výsledky těchto studií bude postupně společnost DEZA, a.s., předkládat Krajskému úřadu Zlínského kraje, OI ČIŽP Ostrava a příslušnému orgánu hygienické služby. Pokud studie prokáže překročení imisního nebo emisního limitu pro pachové látky, společnost DEZA, a.s. vypracuje jako součást Plánu snížení emisí návrh opatření na zdrojích společnosti DEZA, a.s., emitující pachové látky tak, aby bylo zajištěno dodržování emisního a imisního limitu.

6. Společnost DEZA, a.s., splní v termínu stanoveném Krajským úřadem Zlínského kraje úkoly vyplývající z programu ke zlepšování kvality ovzduší Zlínského kraje, pokud takovýto program Zlínský kraj zpracuje a zveřejní.
7. Společnost DEZA, a.s., zpracuje a předloží Krajskému úřadu Zlínského kraje žádost o integrované povolení pro rekonstruovanou výrobu ftalanhydridu jako součást žádosti o integrované povolení pro „Soubor chemických výroby“ DEZA v termínu do 15. 8. 2003. Do podkladů žádosti uvede i dílčí výsledky měření imisní situace v obci Vysoká.

Pro fázi výstavby:

1. Společnost DEZA, a.s., zajistí, aby byly veškeré montážní a stavební činnosti prováděné touto společností i dodavateli prací v souvislosti s rekonstrukcí výroby ftalanhydridu prováděny způsobem, který nebude porušovat podmínky ochrany zdraví a životního prostředí stanovené právními předpisy, a že nedojde v důsledku rekonstrukce zařízení ke zhoršení žádného z faktorů působení společnosti na okolí.
2. Společnost DEZA, a.s., zajistí v průběhu rekonstrukce výroby ftalanhydridu kontrolu a případnou opravu kanalizačního řádu mezi výrobnou ftalanhydridu a čistírnou odpadních vod.
3. Společnost DEZA, a.s., aktualizuje analýzu havarijních rizik areálu DEZA a zapracuje její případné závěry do výrobní a bezpečnostní dokumentace ještě v době do zahájení řádného provozu rekonstruovaného zařízení.
4. Společnost DEZA, a.s., bude provádět měření imisních koncentrací oxidu siřičitého a oxidu dusičitého tak, aby bylo dlouhodobým měřením zjištěno imisní pozadí v obci Vysoká ještě před uvedením rekonstruované výroby ftalanhydridu do provozu.
5. Společnost DEZA, a.s., zajistí, aby v průběhu realizace stavby byly prováděny důkladné a důsledné zkoušky těsnosti a funkce hermetizačních systémů technologického řetězce.

Pro fázi provozu:

1. Společnost DEZA, a.s., zabezpečí plnění závazku na nezvyšování produkce oxidu siřičitého z areálu DEZA a bude prokazovat Krajskému úřadu Zlínského kraje způsob splnění závazku dodržení emisního stropu pro oxid siřičitý.
2. Společnost DEZA, a.s., bude provozovat rekonstruovanou výrobu ftalanhydridu v souladu s požadavky právních předpisů na ochranu zdraví a životního prostředí.
3. Společnost DEZA, a.s., bude pokračovat v měření imisní situace v obci Vysoká nejméně do doby získání integrovaných povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, pro celý stávající areál DEZA.
4. Pokud výsledky měření koncentrace oxidu siřičitého nebo modelový výpočet pro hodinové koncentrace SO₂ zpracovaný již ve fázi přípravy stavby v obci Vysoká budou nasvědčovat tomu, že by docházelo k překročení imisního limitu stanoveného zákonem č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, omezí společnost DEZA, a.s., podle zpracovaného plánu snižování emisí provoz významných emisních zdrojů tak, aby bylo překročení imisního limitu zamezeno.
5. Společnost DEZA, a.s., bude v době do získání integrovaných povolení pro celý stávající areál DEZA pokračovat na své náklady ve zpracování studií emisního a imisního zatěžování okolí areálu DEZA pachem. Příslušná opatření v dohodě s Krajským úřadem

Zlínského kraje, OI ČIŽP Ostrava a příslušným orgánem hygienické služby bude společnost DEZA, a.s., v co nejkratší době realizovat.

6. Společnost DEZA, a.s., bude trvale udržovat a využívat ochrannou funkci podzemní hydraulické clony k ochraně okolí areálu DEZA před znečišťováním podzemní vody a půdy škodlivými látkami z areálu DEZA.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Ing. Ivana Jirásková
náměstkyně ministra - ředitelka sekce
technické ochrany životního prostředí

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky, zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku